

Hevosliikenteen uudet säännöt

Tieliikennelain uudistus astui voimaan kesäkuun alussa ja toi mukanaan muutoksia myös hevosten kanssa tiellä liikkuville.

Jo aiemmin kärryjen tai reen kanssa tiellä kulkeneet hevoset rinnastettiin moottoriajoneuvoihin. Uuden lain myötä rinnastus koskee myös ratsukoita – tai tarkemmin sanottuna ratsastajaa, joka rinnastetaan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajaan.

Ratsastajille tuntuvin lain muutos on ollut määräys ajovaloista. Uuden tieliikennelain mukaan hevoseen tulee asettaa sekä etu- että takavalo hämärän aikaan tiellä liikuttaessa. Etuvalon tulee olla valkoinen tai vaaleankeltainen ja takavalon punainen.

– Valo voidaan kiinnittää ratsastajaan tai ratsuun. Vähän niin kuin pyöräilijälläkin riittää se, että kypärässä on valo eteen ja taakse, yhteyspäällikkö Tuula Taskinen Liikenneturvasta kertoo.

Kyseessä ei ole suositus tai toivomus, kuten esimerkiksi heijastimen käyttö jalankulkijoilla, vaan valon puuttumisesta voidaan määrätä liikennevirhemaksu eli aiemmin rikesakkona tunnettu maksu.

– Poliisi voi kirjoittaa 40 euron suuruisen

liikennevirhemaksun, jos ei tätä toteuta, Taskinen lisää.

Monet ratsastajat ovat jo ehtineet hämmentyä uudesta laista: millaiset ovat sopivat valot ja mihin ne olisi varminta kiinnittää? Taskinen on huomannut polkupyöräilyyn suunniteltujen punaisten ledvalojen toimivan myös ratsukoilla. Valot on helppo kiinnittää esimerkiksi jalustimiin hevosen molemmin puolin.

– Jonkin verran markkinoilta löytyy myös otsalamppuja, joissa on eteenpäin valkoinen valo ja taaksepäin punainen valo, hän sanoo.

Myös valoisaan aikaan on hyvä huolehtia riittävästä heijastimisesta ja valaistuksesta, vaikkei laki siihen erikseen velvoitakaan. Ratsukon tai valjakon näkyvyys paranee huomattavasti heijastimien avulla.

– Kaikkina vuodenaikoina on tärkeää erottaa liikenteessä. Käyttäkää heijastinliiviä, värikkäitä vaatteita ja hevosilla myös heijastimia esimerkiksi jaloissa, Taskinen

ohjeistaa.

Ratsastajan otsalamppu vaatii käyttäjältään hieman totuttelua liikenteessä, etteivät vastaan tulevat autonkuljettajat häikäisty.

– Otsalamppuista löytyy hyvin tehokkaita valaistuksia, ja vaikka hevoset tottuvat valoihin nopeasti, niin ratsastajan pitäisi varoa kääntäjästä valoa kohti autoilijan kasvoja.

– Muista ennakoiva katsekontakti ja nosta käsi pystyyn ohjeistukseksi, jos haluat autoilijan hidastavan. Jos on hätä, se pitää jollain tavalla pyrkiä kertomaan muille, Taskinen havainnollistaa.

Merkit haltuun

Uudistuneen lain mukaan ratsastajan, suurikokoisen eläimen taluttajan ja eläimen vetämän ajoneuvon kuljettajan on noudatettava moottorikäyttöisen ajoneuvon kulkuneuvon liikenneohjauksen merkkejä ja liikennesääntöjä.

Liikennemerkkien määräykset koskevat nykyisin myös hevosia. Erityisen paljon kysymyksiä on aiheuttanut ajoneuvolla ajo kielletty-liikennemerkki.

– Siitä minulta kysytään, että saako tässä vielä ratsastaa. Jos ajoneuvolla ajo on kielletty, niin se on selkeää, että ei saa, Taskinen sanoo.

Jokamiehen oikeus koskee yksityisratsukoita, mutta kaupallisessa tarkoituksessa ratsastusta harjoittavien on kysyttävä maanomistajan lupa maiden käyttöön.

– Jos esimerkiksi kieltomerkkejä osuu omien ratsastus- tai ajoreittien varrelle, niin silloin suosittelen neuvottelemaan tienpitäjän kanssa siitä, että voisiko tehdä joitain poikkeuksia.

Taskinen on huomannut, että uusi tieliikennelaki on jo lisännyt keskustelua tienkäyttäjien ja tienpitäjien välillä.

– Aina, kun liikkumisesta sovitaan tienylläpitäjän tai maanomistajan kanssa, se on parempi tehdä ennemmin etukäteen kuin jälkikäteen puntaroida, kuka teki oikein ja kuka väärin.

Huomio muihin

Aikaisemminkin tieliikennelaki velvoitti antamaan tilaa ratsukolle tai ajoneuvoselle

kohdattaessa ja noudattamaan varovaisuutta. Nyt lakiin on tullut lisäyksenä ennakoitavuus. Se koskee myös hevosen kanssa tiellä liikkujaa.

– Ennakointivuorollisuus koskee uuden tieliikennelain mukaan kaikkia tiellä liikkujia. Tämä on asia, joka tulee huomioida, koska hevosilla liikutaan joskus aika kovaakin, Taskinen kertoo.

– Jos mutkan takaa tuleekin toinen ajo-

neuvo, niin oma ajoneuvo pitää pystyä pysäyttämään ilman, että siitä aiheutuu muille vaaratilannetta. Varovaisuusvelvoitehan on ollut jo aikaisemminkin eli se velvoittaa muun liikenteen huomioimiseen.

Taskinen kertoo hämmästyneensä siitä, miten huonosti etenkin ratsastuspiireissä tieliikennelain pykälät on tunnettu.

– On ollut sellaisia kuvitelmia, että kevyen liikenteen väylällä saisi ratsastaa. Sehän ei

Vinkit liikenteeseen:

- Ennakoi: suunnittele reittivalinnat mahdollisuuksien mukaan etukäteen
- Selvitä: mitkä ovat sallittuja ratsastus- ja ajoteitä ja mitkä eivät
- Muista: ajokieltomerkit koskevat myös ratsastajia ja ajohevosia
- Keskustele: puhu naapureiden kanssa tienkäytöstä ja ajankohdista, jolloin teillä todennäköisesti on hevosliikennettä
- Kerro: hevonen lajina ei ole kaikille tuttu, eivätkä sen käyttäytymismallit ole kaikkien tiedossa

▲ Uuden tieliikennelain mukaan hevosta tulee taluttaa ajoradan oikeassa laidassa. Kuvassa suomenhevonen Loimihaan Hilla.

pidä paikkaansa ollenkaan, eikä ole koskaan ollut sallittua. Nyt on harmistuttu siitä, että tämäkin kielletään, Taskinen ihmettelee.

– Kevyen liikenteen väylällä ratsastaminen on ollut sallittua ainostaan silloin, jos se on erityisesti liikennemerkillä osoitettu

sallituksi. Siinä ei ole mitään muutosta entiseen, Taskinen muistuttaa.

Ratsastaminen kevyen liikenteen väylällä voidaan sallia liikennemerkillä, jotka ovat tienpitäjän vastuulla. Ratsastustiestä liikkuminen ei ole sallittua valjakolle.

▼ Ratsukosta tulee jatkossa löytyä vaalea etuvalo ja punainen takavallo, jonka voi kiinnittää esimerkiksi jalustimeen. Ihme-Lyyli näkyy selkeästi pimeässä heijastinloimensa ansiosta.

Poikkeukset sallitaan

Aiemmin tieliikennelaki salli hevosen taluttamisen tien vasemmassa reunassa. Muutuneen lain mukaan hevosta tulisi nykyisin taluttaa oikeassa reunassa, kuten ajettaessa ja ratsastettaessa.

– Mielestäni tämä heikensi turvallisuutta, mutta ymmärrän, että tällä on haettu selkeyttä.

Laki sallii kuitenkin poikkeustilanteet, kuten tilapäisen eli lyhytaikaisen ratsastamisen kevyen liikenteen väylällä. Myös lyhytaikainen taluttaminen tien vasemmassa laidassa on sallittu poikkeussäännön nojalla.

– Jos kevyen liikenteen väylälle siirtymisellä voi välttää tien ylityksen tai vaarallisen tien reunassa kulkemisen, se on varmasti muutaman sadan metrin matkalta sallittua, Taskinen muotoilee.

– Se ei saa aiheuttaa vaaraa eikä huomattavaa häiriötä muulle liikenteelle. Jos pyöräilijät tai jalankulkijat joutuvat hyppäämään alta pois, silloin ollaan pielessä tämän asian suhteen, Taskinen summaa.

Taskinen muistuttaa ennakoimaan tilanteita ja suunnittelemaan reittivalintojaan etukäteen. Vanhat tavat saattavat olla tiukassa, vaikka ne eivät olisi aivan lain mukaisia.

– Ensin tulisi aina miettiä, mitkä ovat sal-

littuja teitä ja turvallisimpia ja järkevimpä tapoja liikkua. Kannustan siihen, että ennakoitaisiin ja pyrittäisiin välttämään riskitilanteita.

Terveen järjen käyttö on edelleen sallittua, Taskinen huomauttaa.

– Turvallisuus edellä niitä ratkaisuja pitää tehdä, eikä viilata pilkkua sääntöjen kanssa. Sanotaan, että liikenteessä tulisi mennä heikoimman ehdoilla, Taskinen muistuttaa.

Teksti: Sarianne Tähtivaara

Kuvat: Liikenneturva/Anne Kylmäoja

Kuvissa olevat suomenhevoset: Ihme-Lyyli ja Loimihaan Hilla.

Kuvattu Tapsan tallin maisemissa Kuopiossa.

Ei hands free -pakkoa

Poliisihallituksen poliisitarkastaja Konsta Arvelin kertoo, ettei uusi laki tuonut muutoksia matkapuhelimen käyttämiseen hevosen kanssa liikuttaessa.

– Ratsastajan, suurikokoisen eläimen taluttajan tai eläimen vetämän ajoneuvon kuljettajan ei ole pakko nyt voimassa olevan tieliikennelain mukaan käyttää hands free -laitteita, jos tekee mieli käyttää viestintävälinettä eläimen kuljettamisen aikana siten, että pitää viestintävälinettä kädessä, Arvelin viestittää sähköpostitse.

– Hands free:n käyttäminen on kuitenkin suositeltavaa ratsastettaessa, talutettaessa suurikokoista eläintä tai ajettaessa eläimen vetämällä ajoneuvolla, koska tieliikennelaki on pullollaan erinomaisia turvallisuusnormeja, olipa ne sitten velvoittavia tai ei, hän jatkaa.

Ratsastajan pohdittavaksi jää, onko kännykän kädessä pitäminen hevosen selässä viisasta, vaikka se lain mukaan olisikin sallittua.

”Hevoselle pitää antaa tilaa ja varmistaa, että ohitus on tehty turvallisesti.”

HEVARI.fi

MEILTÄ KAIKKI HEVOSURHEILUUN

Seuraa meitä:

@HEVARI.FI